

Обраћање високог представника, Кристијана Шварц-Шилинга на конференцији о Босни и Херцеговини и процесу придруживања ЕУ: “Интеграција у ЕУ је двосмјерна улица”

у организацији «Хајнрих-Бел» Фондације

Даме и господо,

Преговори о потписивању Споразума о стабилизацији и придруживању између Босне и Херцеговине и Европске уније су у току.

То је добро.

Међутим, овај процес се често погрешно схвата.

То и није тако добро.

Прво позитиван аспект – преговори се настављају.

Не тако давно, у јесен прошле године, није се назирала могућност да би Босна и Херцеговина икада могла доћи у ситуацију да започне преговоре.

Сада БиХ остварује напредак у оквиру овог процеса.

Међутим, познато вам је да је Европска комисија, након четвртог састанка Тима за праћење одвијања процеса реформи, прошле седмице изразила своје незадовољство брзином спровођења

потребних реформи.

Тим Европске комисије је нагласио да Босна и Херцеговина још увијек има шансу да до краја ове године финализује Споразум о стабилизацији и придруживању. Међутим, да би се то остварило, мора се постићи напредак у, између осталог, следећим областима: реформа полиције, реформа ПБС-а, побољшање пословног окружења, обнављање система образовања.

Пролонгирање реформи, како би се са њима наставило тек након избора, није једна од опција која је на располагању. Уколико дође до овог пролонгирања, Споразум о стабилизацији и придруживању неће бити потписан ове године.

Зашто политичари ове земље каскају са спровођењем реформи које су потребне за интеграцију БиХ у ЕУ, дакле са нечим што сваки грађанин ове земље истински жели?

Узрок вјероватно лежи у погрешном разумијевању овог процеса.

То је због тога што се током преговора о потписивању Споразума о стабилизацији и придруживању углавном не узима у обзир филозофски, културолошки, историјски или друштвени контекст у којем се преговори одвијају.

Из тог разлога многи грађани ове земље виде процес придруживања искључиво у смислу прилагођавања Босне и Херцеговине «калупу» Европске уније.

Реформе су цијена коју треба платити да би се ушло у чланство Европске уније.

Међутим, стање је заправо обрнуто.

Дефинисане реформе које Босна и Херцеговина мора да спроведе нису утврђене због бриселских бирократа.

Ове реформе је потребно спровести за добробит обичних грађана БиХ.

Босна и Херцеговина не спроводи реформе да би задовољила ЕУ.

Босна и Херцеговина мора спровести реформе због себе, како би осигурала добробит за своје грађане.

Реформа полиције значи бољу безбједност грађана и више правичности. Реформа јавног система емитовања значи бољи и разноврснији ТВ програм. Реформа образовања значи вриједније дипломе и више уџбеника у добро угријаним учионицама. Реформа пословног окружења дугорочно значи више радних мјеста и бољи животни стандард.

У филозофском, културолошком, историјском и друштвеном контексту Босна и Херцеговина није и никада себе не треба да сматра просјаком на вратима Европе.

Много је ствари које Босна и Херцеговина може понудити Европи.

Босна и Херцеговина жели чланство у ЕУ јер је компатибилна с другим европским земљама, зато што филозофско и културолошко наслеђе Босне и Херцеговине представља важан, саставни и карактеристични дио европског наслеђа у цјелини.

Босна и Херцеговина жели чланство у ЕУ јер њено историјско искуство садржи знања и вјештине које ће обогатити способност ЕУ да се ухвати у коштац са кључним политичким питањима које поставља 21. вијек, укључујући и питања попут мирног и продуктивног суживота различитих култура.

Босна и Херцеговина жели да се прикључи клубу европских држава, јер има интелектуалне и професионалне квалитете на основу којих може постати продуктиван и цијењен члан тог клуба.

Дакле, приступ питању интеграције Босне и Херцеговине у Европу мора бити заснован, и овдје и у Бриселу, на јасном разумијевању да су у овом процесу сви побједници. У овом процесу и ЕУ и Босна и Херцеговина остварују добитак.

Такво разумијевање – да спроводимо реформе због тога што смо

увјерени да ће нам оне донијети добробит и зато што смо увјерени да ће БиХ са пријемом међу земље чланице ЕУ Европи понудити вриједне ресурсе – би требало да активира јавну дебату о реформама које захтијева Споразум о стабилизацији и придруживању и код многих политичара елиминисати отпор према реформама који има штетне ефекте.

Вријеме предизборне кампање није право вријеме за приказивање реформи потребних за стабилизацију и придруживање као иритирајућих и страних, него га је потребно искористити за њихово промовисање као неопходних и корисних. Увјерен сам да ћемо имати врло успјешну кампању уколико грађани кандидатима једноставно поставе следећа питања:

- Јесте ли промовисали или опструисали реформе које воде ка стабилизацији и придруживању с ЕУ?
- Уколико сте опструисали реформе, објасните нам разлоге због којих сте вршили опструкцију?

Хвала.